

SELETUSKIRI

Viljandi Vallavolikogu määruse eelnõule „Eluruumi alaliste kulude piirmäärad toimetulekutoetuse määramisel“

Sotsiaalhoolekande seaduse § 133 lg 6 esimene lause sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus kehtestab toimetulekutoetuse määramiseks kulude piirmäärad, mis tagavad isiku ja tema perekonnaliikmete inimväärse äraelamise. Rõhutades inimväärse äraelamise olulisust, on pandud seadusandja poolt normide kehtestajatele südamele, et eluasemekulude piirnormid ei tohi olla liiga madalad ja abivajaja ei tohiks sattuda veel suurematesse majandusraskustesse, kuna normpinna ulatuses määratud eluasemekulude normid ei kata tegelikke kommunaalkulusid.

Sama seaduse § 133 lg 6 teine lause sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus vaatab kehtestatud piirmäärad vähemalt üks kord aastas üle ning vajaduse korral kehtestab uued piirmäärad. 2022. aastal on tekkinud vajadus uute piirmäärade kehtestamiseks.

Eluasemekulude piirmäärade kehtestamisel toimetulekutoetuse määramisel on võetud arvesse toimetulekutoetuse taotlejate poolt esitatud eluasemekulude arved tegeliku kulu väljaselgitamiseks ning võrreldud teiste kohalike omavalitsuste vastavaid norme, arvestatud territoriaalselt suure valla piirkondlike eripäradega ning teenusepakujate poolt kehtestatud hinnakirjadega.

Eluasemekulusid kompenseeritakse normpinna ruutmeetri kohta kalendrikuus. 1- liikmelise pere normpind on 33 m² ja iga järgneva pereliikme kohta lisandub 18 m² (nt 2- liikmelisele perele võib kompenseerida kulusid 51 m² kohta kuus).

Eluasemekulude piirmäärade suurendamise peamised põhjused (võrreldes Viljandi Vallavolikogu poolt 2021. aastal kehtestatud piirmääradega):

- 1) sõltuvalt elektripaketist, elektrihinna kallinemine;
- 2) korterelamute haldamise- ja remondifondi kulu märgatav suurenemine;
- 3) küttepuude kallinemine.

Halduskulu (sh remondikulud) ja renoveerimine

Korteriühistud märgivad nimetatud kulurea alla erinevaid tegevusi ning sellest tulenevad kõiguvad halduskulud keskmiste ja suurmate kulude vahemikus. Üha enam teostatakse kortermajade renoveerimisi (sh osalisi) ja seda remondifondi kogutud vahenditest. Kuna tuleb ette olukordi, mil kortermaja ei saa renoveerimiseks laenu Kredexilt, siis nende kortermajade tagasimaksmise kulud on palju suuremad. Seda näiteks Oksal, kus renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse on 1,6 eurot ruutmeeter, mistõttu on mõistlik kompenseeritavat summat suurendada 1,5 eurot ruutmeetri kohta 3-le eurole ruutmeetri kohta. Lisaks oleme saanud infot Paistu küla, Kiriku tee 3 korteriühistult, et ka nemad ei kvalifitseeru Kredexi toetusele ja peavad ise laenu taotlema ja laenu tagama, et maja renoveerimisega alustada.

Soojaveearustuseks tarbitud soojusenergia või kütte maksumus

Soojaveearustuseks tarbitava soojusenergia ja kütte maksumus on seotud elektri ning küttepuude kallinemisega. Päri külas on see hetkel näiteks 4,66 eurot m³.

Kütteks tarbitud soojusenergia maksumus

Kaugküttega majade/korterite kütte tarbimist ei ole võimalik toimetulekutoetuse taotlejal ise reguleerida ehk nõ kokku hoida. Seega tuleb maksta abivajajale leibkonnale toetust tegelike kulude järgi, et pere ei satuks veelgi suurematesse majandsulikesse raskustesse. Viiratsi aleviku kaugkütte maksumus ulatub ligi 3,1 euroni ruutmeetri kohta. Kuid kuna see on igas majas erinev, siis suurema soojakaoga kortermajades võib see kulu veelgi suurem olla. Kaugkütteta eluruumi (puit, brikett, kivisüsi, gaas, kombineeritud küte) puhul on eelnõus täpsustatud, et kompenseeritakse 4 eurot ruutmeetri kohta, kuid küttepuude hüvitamisel mitte rohkem, kui 700 eurot aastas. Olenevalt küttepuude maksumusest on võimalik 700 euro eest osta küttepuid 10-12 ruumi aastas. Küttepuude sh kuiva küttepuu hind on aastate lõikes kordades suurenenud ulatudes kuni 65 euroni kuiva puu ruumimeetri eest. Leibkonnad, kes kütavad ainult elektriga, vajavad seoses elektrihinna kallinemisega suuremat toetust normpinna kohta. Majapidamised kasutavad järjest enam kombineeritud küttevorme või ka ainult elektriküte, mis tänapäevases kontekstis tähendab peamiselt õhksoojuspumba, maaküttepumba või õhk-vesi soojuspumba kasutamist. Elektrienergia kallinemisest on sõltuv ka elektriküte, seetõttu on vajalik tõsta elektrikütte piirmäära kuni 7 euroni.

Elektrienergia

Analüüsidest Viljandi Vallavalitsuse sotsiaaltöö spetsialistidele toimetulekutoetuse taotluse juurde esitatud eluasemekulude arveid on elektrienergia maksumuse norm ajale jalgu jäänud. Eelnõus tõstetakse esimese leibkonnaliikme elektrienergia piirmäära kuni 50 euroni kuus ja alates teisest liikmest kuni 30 euroni kuus. Hetkel on küll elektri ostmise mõttes soodsaim fikseeritud hind enne septembrit 2021, kuid korteriühistute puhul ei pruugi see kasutuses olla. Detsembris oli börsihind keskmisel 20,27 senti/kWh. Juhul kui eluruumi (sh osaliseks) kütelligiks on elektriküte, siis elektrienergia tasust arvutatakse elektrikütte osa maha.

Olmejäätmete vedu

Seoses suurenenud prügi sorteerimisega on suurenenud ka olmejäätmete veo tasu. Saarepeedil on see näiteks 4 eurot isiku kohta kuus.

Viljandi Vallavalitsuse kehtestatud ja uute piirmäärade võrdlus

Eluasemekulud	Viljandi VV senised piirmäärad (kehtestatud 2021)	Viljandi VV uued piirmäärad
Eluaseme üür m² kohta	kuni 6 eurot	kuni 6 eurot
Korterelamu haldamise kulu m² kohta	kuni 2 eurot	kuni 3 eurot
Korterelamu renoveerimise laen m² kohta	kuni 1,5 eurot	kuni 3 eurot
Olmejäätmete vedu inimese kohta	Tegelik kulu	kuni 5 eurot
Kaugküte m² kohta	Tegelik kulu	Tegelik kulu
Kaugkütteta m² kohta/küttepuudega max aastas	kuni 3 eurot/kuni 600 eurot	kuni 4 eurot/kuni 700 eurot
Elektriküte m² kohta	kuni 4 eurot	kuni 7 eurot
Vesi ja kanal. inimese kohta	kuni 14 eurot	kuni 14 eurot
Kuivkäimlate ja septikute tühjendamine aastas	2x85 eurot	-

Elekter inimese kohta	kuni 40 eurot (esimene), kuni 15 eurot (iga järgnev)	kuni 50 eurot (esimene), kuni 30 eurot (iga järgnev)
Majapidamisgaas inimese kohta	kuni 8 eurot (esimene), kuni 6 eurot (iga järgnev)	kuni 9 eurot (esimene), kuni 6 eurot (iga järgnev)
Maamaks m² kohta	kuni 0,25 eurot	kuni 0,25 eurot
Hoonekindlustus m² kohta	kuni 0,30 eurot	kuni 0,30 eurot

Tabel 1. Toimetulekutoetuse eluasemekulude piirmäärade võrdlus Viljandi vallas 2021 vs 2022.

Viljandi Vallavalitsuse uute piirmäärade võrdlus teiste KOVdega

Eluasemekulud	Viljandi VV (eelnõu)	Põhja-Sakala VV (kehtestatud 06.01.2019)	Viljandi LV (kehtestatud 16.12.2021)
Eluaseme üür m² kohta	kuni 6 eurot	kuni 12 eurot	kuni 9 eurot
Korterelamu haldamise kulu m² kohta	kuni 3 eurot	kuni 1 eurot	kuni 4 eurot
Korterelamu renoveerimise laen m² kohta	kuni 3 eurot	kuni 2 eurot	kuni 4 eurot
Olmejäätmete vedu inimese kohta	kuni 5 eurot	kuni 6 eurot (esimene), 4 eurot (iga järgmine)	kuni 9 eurot
Kaugküte m² kohta	Tegelik kulu	kuni 4 eurot	kuni 6 eurot
Kaugkütteta m² kohta/küttepudega max aastas	kuni 4 eurot/700 eurot	kuni 12 eurot (max 396-828 eurot)	kuni 6 eurot
Elektriküte m² kohta	kuni 7 eurot	kuni 7,2 eurot	kuni 6 eurot
Vesi ja kanal. inimese kohta	kuni 14 eurot	kuni 12 eurot	kuni 5 m ³
Kuivkäimlate ja septikute tühjendamine aastas	-	-	-
Elekter inimese kohta	kuni 50 eurot (esimene), kuni 30 eurot (iga järgnev)	kuni 60 eurot (esimene), kuni 30 eurot (iga järgnev)	kuni 50 eurot (esimene liige), kuni 35 eurot (iga järgnev)
Majapidamisgaas	kuni 9 eurot (esimene liige), 6 eurot (iga järgnev liige)	kuni 92 eurot pere kohta, kuni 3 ballooni aastas	1 balloon perekonna kohta 2 kuu jooksul
Maamaks m² kohta	kuni 0,25 eurot (3x eluaseme pind)	kuni 0,15 eurot (3x eluaseme pind)	kuni 3x eluruumi normpinna ulatuses
Hoonekindlustus m² kohta	kuni 0,30 eurot	kuni 0,15 €	kuni 0,30 eurot

Tabel 2. Toimetulekutoetuse eluasemekulude piirmäärade võrdlus Põhja-Sakala Vallavalitsuse ja Viljandi Linnavalitsuse värskelt kehtestatud piirmääradega.

Koostaja:
Siret Sarv
Viljandi Vallavalitsuse hoolekande juht